

7. FEB. 1925

III. évfolyam.

Satu-Mare - Szatmár.

34. szám.

Cimboronák

GÖGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK.

1924
augusztus
24

Ara Romániában 6 L, Csehszlovákiában 2 cK, Jugoszláviában 4 dina.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Halász, vadász . . .

Halász, vadász, madarász,
 Űres tarisnyába kotorász:
 Örök idők óta
 Így szól a nóta.

Lám, mégis vadásznak,
 Halásznak, madarásznak
 Örök idők óta,
 Bármit mond a nóta!

HERVADÁS.

— Irta: MONOKY SÁNDOR. —

Még az aratók nótája hallik;
Érett kalászkok a földre borulnak.
Gyűlnek a kékék és a keresztek,
A szív hálától, örömtől reszket
S... a tarlón átfut egy néma borulat.

Bús sejtelemként gyöngye kis szellő
Suhan végig a letarlott táj felett;
Meggimogatja a munkás homlokát,
Mintha mondaná: »Cak tovább, tovább!
Használd ki jól az eltűnő percekét!»

Fölkeresi a rét virágit is,
Szavára a kis szirmok elsáppadnak;
De amíg őket így temetgeti,
A jövőre is gondja van neki:
Széllýelszórván ott az érett magvakat.

Beszél a fákkal és bús szavára
Sárgulni kezd a lomb a ringó ágon;
Kis fiókáját a dalos madár
Épp' tanítgatja kiröpülni már,
Hogy nemsokára vele messze szálljon.

Én is benn vagyok élttem nyarában,
Arcomon még az Életnek pirja ég,
De intés gyanánt, isteni jelül
Barna hajamba fehér is vegyül,
Hogy készen legyek, ha eljön rám a Vég.

A hervadás, a nagy Megsemmisülés
Lassu búcsura, tájdalomra készítet;
De mikor látom a beért magot,
S hogy a kis madár már szárnyra kapott:
Hiszem, hogy nem lesz örök az Enyészet!

(Vámfalu.)

Emlékezzünk régiekről.

— Elek nagyapó krónikás könyvéből. —

Az önvédelmi harc.

Alig fogott munkába az első felelős miniszterium, gyülekezni kezdettek a fellegek a magyar égen. Az öreg, gyenge lelkű király háta megett dolgozni kezdett Bécsben a »titkos kéz«, hogy halomra döntse mindazt, mit annyi nagy elme és szív alkotott. Megkezdődött a nép bujtogatása országszerte. Elhitették, hogy Bécsnek köszönheti a szabadságot s nem a magyar nemességnek. Hogy a nemesség csak kényszerűségből szabadította fel a népet a jobbágyi állapotból. A lelketlen izgatás megtermette gyümölcsét. A bécsi udvar által titkon bátorított Jellasics horvát bán pártot ütött s alig nyílt meg Pesten az első képviselői országgyűlés, a lázadás tűzként terjedett el az országban. A katonaság, mellyel Bécsből rendelkeztek, csak színleg tett valamit a lázadás elfojtására, valójában szította azt. E nehéz, válságos napokban zugott végig az országon Kossuth Lajos hatalmas szózata: »A haza veszélyben!« Az országgyűlés 200 ezer ujoncot s 40 millió forintot szavazott meg Kossuth szózatára s a nagy ember meghatottan, könybeborult szemmel rebegte: »Leborulok a nemzet nagysága előtt.«

Valóban, nagy volt a nemzet e pillanatban. »Isten után legszebb és legszentebb név a honvéd nevezet« lett s öregek, ifjak, gyermekek szent lelkesültséggel siettek a zászlók alá. Vért, életet, vagyont, mindent a hazáért! — ebben a hitvallásban egyesült a nemzet lelke s ez a hitvallás csodákat művelt.

Az országszerte kitört lázadások növelték a bécsi udvar elbizakodottságát s amikor az olaszországi osztrák tartományokban kitört forradalmat sikerült leverni az osztrák hadseregnek, a bécsi udvar belekötött a magyar kormányba. Megvádolta, hogy nem akart segítséget küldeni a szabadságért küzdő olasz nép leverésére, holott ugyanakkor a »titkos kéz« lázadást szított Ma-

gyarországon. Az öreg királlyal egymásután követték el az általa szentesített törvények megszegését. Jellasics bán 1843 szept. 11-én betört az országba 40 ezer főnyi hadsereggel. A magyar kormány megpróbálta a becsületes békét: nem sikerült. Most már gyalázatos élet, vagy dicső halál, e kettő közt választhatott a magyar. Az ország déli része lángban állott: 30 ezer szerb fogott fegyvert Lángbaborult Erdély Északon a tótok egy része mozdult meg Hurbán vezetésével. De Kossuth sem pihent. Bejárta az Alföld nagyobb városait s hatalmas szónoklatainak varázsával megbüvölte a népet. »Fegyverre, aki férfiu!« s fegyvert fogott minden épkézláb ember. A növendék gyermek bucsuzatlan szökött el a szülői hajlékból s rohant a csatamezőre, hol vérrózsák nyíltak! Pákozdi és Szukoró közt megverték a betörő Jellasicsot, ki esze nélkül szaladt Bécs felé. Ugyanakkor Pákozdnál azt a horvát csapatot, mely egyesülni akart Jellasics seregével, körülfojták s lefegyverték Perczel Móric és Görgei Arthur nemzetőrei.

A magyar fegyverek győzelmétől megdöbben bécsi udvar Windischgrätz herceget nevezte ki az osztrák és magyar hadak fővezérévé, ki felszólította a magyarok sorában harcoló császári tiszteket, hogy tartsanak vele. Viszont a magyar országgyűlés hazaárulóknak jelentette ki mindama tiszteket, akik Windischgrätz herceget követik. Ki az osztrákhhoz, ki a magyarhoz szegődött s ezzel megkezdődött az élet-halál harc. A 30 éves Görgei, akit Kossuth tábornokká nevezett ki, lett a magyar sereg fővezére s a fiatal hős csodás gyorsasággal szervezte a magyar haderőt. Mire elkövetkezett a tél, fegyelmzett magyar hadsereg várta Windischgrätzet, aki elindult, hogy meghódítsa Magyarországot.

December közepén indult hódító útjára

Windischgrätz. Akkor már Magyarországnak nem volt királya. V. Ferdinánd lemondott a királyi koronáról is, a császári koronáról is s mindkettőt ráhagyta unokaöccsére, Ferenc József főhercegre. Kiáltványban tudatták ezt a változást. Am a kiáltványon nem volt magyar miniszter neve s e miatt a magyar országgyűlés nem ismerte el Ferenc Józsefet királynak. Nemcsak nem ismerte el, de felszólította a nemzetet is, hogy senkinek, kit »a törvény, az alkotmány s az országgyűlés el nem ismernek«, ne engedelmeskedjék. Törvényekben gyökeredett az országgyűlés tiltakozása, de a bécsi udvar nem vette komolyan a tiltakozást. A fiatal császárral elhittették, hogy az országgyűlés tiltakozása nem a nemzet tiltakozása; hogy Kossuth az okozója minden bajnak, de voltaképen a nemzet nem ért egyet vele.

Azt hitte Windischgrätz, hogy végig sétál Magyarországon s feltétlen meghódolásra kényszeríti a magyarokat, mivelhogy a svábság, a felvidéki németiség s a tótság egy részének kivételével az összes nemzetiség fegyvert fogtak a magyar ellen. Csakugyan könnyen jutott Pestre, mert a magyar hadsereg még nem volt szervezve kellőképen. Az országgyűlés békét ajánlott, de Windischgrätz elutasította, ő feltétlen megadást követelt. Kormány és országgyűlés kénytelen volt Debrecenbe költözni. Ujra felajánlják a békét, de Windischgrätz még mindig feltétlen megadást követel. Tehát: védelem életre, halálra! A harci szerepére is Windischgrätzre mosolygott: Kápolna mellett (Heves m.) febr. 26 án és 27-én megverte a Dembinszky Henrik lengyel gróf által vezérelt honvédeket. A győzelmében elbizakodott Windischgrätz büszkén jelentette a császárnak, hogy »megsemmisítette a lázadó hadakat«, a fiatal császár pedig abbéli hiedelmében, hogy ezzel a háboru véget ért, 1849. márc. 4-én kelt kiáltványával Magyarországot beolvasztotta az öszszirodalomba. De Windischgrätz félrevezette a császárt, a háboru nem ért véget. Alig egy hét múlva Damjanich és Vécsey vezetése alatt fényes győzelmet arattak az osztrák seregen. És ettől kezdve a diadalok egész serege követte a magyar fegyvereket. Csudadolgokat művelt a lázadónak gunyolt honvédsereg. Hatvan, Tápióbicske, Isaszeg, Vác, Nagysarló, mind megannyi örökemlékü színhelyei a honvédek halálmegvető vitézségének. Az önvédelmi harc legszebb napjai a tavaszi hadjárat napjai. A császár elbocsátotta a gőgös Windischgrätzezt s Welden tábornokot bízta meg a fővezérséggel. Közben Görgei diadalmasan vonult előre, április végén Komárom alól elverte az ostromló osztrák hadat. Az a sereg, mely »besétált« az országba, futva-futott a lenézett honvédek elől s meg sem állott az osztrák határig.

Erdélyben Bem apó, a kis termetű lengyel tábornok szintén csudákat művelt a székelyekkel. Oldalán harcolt Petőfi Sándor, a halhatatlan költő, kinek tüzes csatadalaira halálmegvetéssel rohan-

tak a csatába a székelyek. Mire kifavaszkodott, az ország minden részében le volt verve a félrevezetett népek lázadása. És ujra magyar zászló lengett (május 21.) Budaváran is, melyet a magyar születésű Hentzi tábornok védett saját honfitársai ellen. Pártütő volt, de hősi módon halt meg.

Budavár dicsőséges visszafoglalását nevezetes esemény előzte meg. A császár márc. 4-iki kiáltványára, mely Magyarországot az öszszirodalomba kebelezte, a debreceni országgyűlés ápr. 14-én a függetlenségi nyilatkozattal felelt. Az a nyilatkozat a Habsburg-családot trónvesztettnek nyilvánította. Egyuttal Kossuthot kormányzónak választották. Ezzel megtörtént a nyílt szakadás az uralkodó-család és a nemzet között. Ellentét támadt Kossuth és Görgei között is. De ha nem is támadt volna, a magyar égen már borongtak a vészterhes fellegek. A magyar vitézség, áldozatkészség, elszántság a maga erejéből leverte az osztrák haderőt, de már arra nem lehetett elég erős, hogy kiverje az országból azt a 200 ezer főnyi orosz hadat, melyet Miklós cár zudított reá. Az orosszal egyidőben ujra betört az osztrák sereg is. 200 ezer orosz, 60 ezer főnyi magyar sereg, az is szétszórva az ország minden részében. Itt ott még diadal kísért a magyar fegyvereket, de juniustól kezdve mind alább-alább szállott a magyarok szerencse csillaga. Bekövetkezett a szörnyű vég. Görgei aug. 13 án Világosnál lerakta a fegyvert az orosz előtt. Harminckétezer emberből állott e sereg. Szívfacsaró, lelket rendítő jelenetek játszódtak le. Sokan zokogva törték ketté kardjukat. Voltak, kik nem tudták tulélni a rettenetes villanatot, önkezükkkel vetettek véget életüknek.

És sorbá mind lerakták a fegyvert a többi vezérek is. Kossuth török földre menekült, előbb Orsovánál elásva a nemzet drága kincsét, a szent koronát. Menekült, aki menekülhetett a gyalázatos halál elől, mely a szent ügy harcosaira várt. Megkezdődött a megtorlás véres munkája. A nemzet törvényes jogait, szabadságát védő honvédeket lázadóknak minősítették s százával haltak vértanu halál, vagy szenvedtek keserű fogságot. Siralom völgye lett az ország. Mindenkiene volt valakije, akif sirasson. Ha nem volt, sirathatta az ország vesztett szabadságát, reménytelennek tetsző állapotát. Diadalmaskodott az önkényuralom. Osztrák mintára rendezték be Magyarországot, németté tették az iskolát, megfojtották a sajtószabadságot, felfüggesztették a gyülekezési jogot, idegen tisztviselőkkel rakták meg a közhivatalokat. De a magyar népet, amikor feleszmélkedett a nagy nemzeti szerencsétlenség okozta bódultságból, nem fogta el gyáva csüggettség. Türelmesen viselte sorsát. Jogos büszkeséggel tekintett vissza az önvédelmi harcra, melyben egész világ előtt megmutatta erejét, életrevalóságát. Tiszteletet, becsületet szerzett a magyar népnek az önvédelmi harc s ezt a tiszteletet, önbecsülést fokozták ama hazafiak, köztük elsősorban Kossuth Lajos, akik idegen földön ismertették a magyar ügy igazát

s részvétet keltettek nemzetük iránt Európaszerte. Részvét fakadt a nemzet, gyűlölet elnyomója iránt, aki felháborító kegyetlenkedésekkel torolta meg az önvédeimi harcot. Maguk a nemzetiségek is meggyűlöltek az osztrák uralmat, mely őket is éppugy szolgaságba hajtotta, mint a magyarokat. Szörnyű csalódás érte őket. A 48-iki alkotmány szabadságot adott a haza minden polgárának, az osztrák uralom meg elvette mindenkitől.

Egyre nyilvánvalóbbá lett, hogy az önkényuralom nem tarthat sokáig. Néhány év s csufosan összeomlik. Össze is omlott. A rosszul épített ház falairól hullani kezdett a vakolat, aztán dűledezni kezdtek a falak is, míg egyszerre csak összedült az egész ház. Külső országokban súlyos vereségek érték az osztrák fegyvereket s a fiatal császár kénytelen volt kibékülni a leigá-

zott »magyar tartománnyal.« Hosszas tárgyalás után 1867-ben létrejött a Magyarország önállóságát biztosító kiegyezés, melynek alkotója a »haza bölcse«, Deák Ferenc volt.

Ma már kétségtelen bizonyossággal mondhatjuk, hogy Ferenc József részéről ez a kibékülés nem volt őszinte. Magyarország »önállósága« csak papiroson volt meg s ő a »magyar király« sohasem mondott le a reményről, hogy ami őseinek nem sikerült, sikerül neki: beolvasztja Magyarországot Ausztriába. A világháború, melybe a magyargyűlölő Ferdinánd trónörökös halála sodorta a magyar nemzetet, a vakok szemét is megnyitotta: Az Ausztriával való természetellenes szövetségnek esett áldozatul az ezer éves Magyarország.

(Kisbaczon.)

A szenvedés virága.

Irla: CSÜRÖS EMILIA.

Lázár az országuton ült és ujjával mintákat rajzolt a porba. Fehér, bokáig érő ingecskeje maszatos volt és keskeny szij szorította vékony derekára.

Erősen tüzött le a nap, az ut mentén egy gránát-bokor piros virágai kacagtak és Lázár játszó pajtásait várta.

Az ő házuk volt az utolsó Bethániában és éppen ezért minden fáradt vándor vagy utas náluk keresett pihenést vagy éjjeli szállást. Szép virágos kertjük volt Lázáréknak, két nővére féltő gondnal dolgoztatott benne napestig. Jeruzsálemből napnyugtakor sokan sétáltak arrafelé és sokan megcsodálták a duskelyhű liliumokat, illatozó rózsákat.

De volt Máriának, Lázár nővérének, egy féltve őrzött virága a kert sarkában. Olyan virága nem volt Bethániában senkinek. Passiflorának hívták és Mária jobban szerette ezt az egy halványlila kis virágot, mint kertjük minden rózsáját, liliumát együttvéve. Furcsa leány is volt Mária. Mindig azt szerette, amit a többiek kikacagtak, vagy megvetettek. Képes volt elhancurozni a gyerekekkel a mezőn, míg nővére Márta odahaza édesanyjának segíteni a házi munkában. Egy-egy virágért vagy gyógynövényért néha egész nap elbarangolt a pálma és ciprus ligetekben. És mindig igen komoly volt Mária. Csak olyankor nevetett, ha komoly oka volt reá.

Lázár igen szerette Máriát, mert mindig jó volt hozzá. Márta bizony néha megcibálta a fülét, ha rossz fát tett a tűzre, de Mária inkább úgy tett, mintha nem vette volna észre a galibát, amit öccse csinált. Sokszor észrevette, hogy titokban igyekezett jóvátenni valamelyik hibáját.

Amint ott ült Lázár az országut porában, Simon közeledett feléje. Tíz-tizenkét éves, szeplős, vöröshaju fiú volt. Fügét majszolt és megállt Lázár előtt. Egy darabig nézte, aztán megszólalt:

— Mi holnap Jeruzsálembe megyünk! — Engem is visznek! — Téged nem visznek?

Lázár irigyen nézett fel reá: — Tudod, hogy atyám meghalt. Anyám és nővéreim nem szoktak lemenni az ünnepekre.

Simon hallgatott és köntöse lekötött derekából újabb függéket vett elő. Lázárnak is adott belőle. Porfelhő gomolygott az uton, lovas emberek jöttek Római katonák. A két fiú a gránátalma bokor alá húzódott és szomorú kíváncsisággal nézte a rómaiakat. Sok gonosz dolgot hallottak róluk, gyermekszívükben öntudatlan gyűlölet élt irántuk, amit a mindennapi kenyérral szedtek magukba.

Simon felvett egy marék port az utról és utánuk dobta. Lázár meglegedetten mosolygott hozzá.

Gyalog emberek közeledtek az uton. Hárman voltak. Két felnőt és egy hosszú fehér inges fiucska. Amikor közel értek, Lázár elébük futott. Ugy kiáltotta vissza Simonnak:

— A mi vendégeink Názáretből! Mindig eljönnek Jeruzsálembe ünnepelni. Hátha engem is magukkal visznek!

Simon letört egy gránátalma ágat és lekopasztotta pálcának. Majd maga alá kapva paripának elrobogott a saját kapujuk felé. Lázárék kertjénél Máriába ütközött. Serdülő leányka volt Mária, karcsu, fehér ruhás, homlokán aranypánt szorította le sötétkék fátyolát, mely egész alakját befodta. Nevetve háritotta el a kis lovast, aki komoly elgázolással fenyegette.

— Ejnye, Simon, de tüzes a paripád! Bizonyosan nem sajnálsz tőle az abrakot!

Simon boldog volt, hogy ilyen komolyan veszik. Vagtatott tovább és úgy kiáltott vissza:

— Vendégeitek jönnek Názáretből!

Mária megindult az országuton az idegenek felé. Kezével ernyőt csinált a szeme fölé, mert

vakította a napsugár. Amikor felismerte őket, elpirult örömeiben és kitért karokkal sietett feléjük.

Szelid arcu asszony ölelte keblére, majd szeretettel homlokukon csókolta. A férje is megsimogatta Mária arcát és mosolyogva szólt: — Nagyot nőttél a tavaly óta, gyermek!

A kisfiu már Lázár kezét fogta és vidáman magyarázta neki: — Nálátok megpihenünk és csak reggel megyünk tovább! — Lázár vágyó szemmel nézett kis pajtására, de szólni nem mert. A kisfiu a szemébe nézett és hátrafordult:

— Édesanyám, vigyük Lázárt is holnap magunkkal! Jó lesz? Még sohasem ünnepelt Jeruzsálemben!

A szelid arcu asszony mosolyogva felelt: — Jól van, kis fiam, — ha édesanyja engedi, magunkkal visszük!

Lázár arca lángbaborult az örömtől. Félénken nézett nővére: — Mit gondolsz Mária?

Mária megsimogatta öccse fejét: Azt hiszem, Lázár, elmehetsz. Édesanyánk el fog engedni!

Mire a kapuhoz értek, Lázár örömeiben fél-lábon ugrálva futott előre kaput nyitni. Nem találta helyét a boldogságtól.

A vendég fiucska egyszerre elkomolyodva fogta meg Lázár kezét: — Ugy-e Lázár, — port dobtatok a római katonák után? Miért tettétek ezt?

Lázár meglepetten és akadozva mondta: Nem is én voltam, mert a Simon!

A kis vendég szomorúan folytatta: — Ne tegyetek ilyet, Lázár! — Emberek ők is, akik szívesebben volnának odahaza, mint parancs-szóra messze a hazájuktól.

Egy darabig mind a két gyermek hallgatott, aztán valami vidám játékba kezdtek és elfeledték a római katonákat.

Boldog este borult a kis bethániai házra. A vendégek, miután megmosdottak és kényelemben helyezkedtek, utazásukról beszéltek, mely jó hosszú volt. A gyermeknek különösen. Le is maradtak miatta a nagy csapatból, azért érkeztek külön. De holnap hajnalban indulnak és idejében ott lesznek. Az elhelyezkedésre is lesz idejük és így nyugodtan várják a széder estét.

A fiuk nevetve kergetőztek a holdvilágos, virágos kertben. A kis vendég egyszerre megállt Mária virága előtt:

— Honnan van ez nektek, Lázár?

Lázár felrántotta mind a két vállát: — Nem tudom, — Máriáé. Igen szereti. Ugy vigyáz rá, mint a szemefényére.

A vendégfiucska igen komolyan felelt:

— Vigyázzatok is rá! — Ez a virág a szenvedés virága. Előbb Mária könnyje fehérre, később az én vérem pirosra festi. — Vigyázzatok reá!

Lázár ostobán nézett kis társára:

— Nem értem, mit beszélsz! — Miért hul-lana a te véred erre a virágra?

— Mert ez a virág mindenütt ott lesz, ahol győzelmes szenvedés van. A te sziklasírod be-

járatánál is ott nyílik majd, amikor te diadalma-san kilépsz rajta. — Hopp! — nézd mekkora éjjeli lepke szállt arra a liliumra. Fogd meg hamar!

Lázár nagyot ugrott, csakhogy a lepke für-gőbb volt, — üres maradt a keze. De mint va-lami fájdalmas hur rezgett benne kis pajtása beszéde.

Mária aludni hívta a gyermekeket. Puha ágat Mária vetett nekik és a két fiu egymást átölelve nemsokára mélyen aludt. A holdsugár arany glóriát vont a fejük köré és Mária meg-csókolta a kis vendégfiucska lecsüngő, halvány kezecskéjét. Azután kiment a kertbe és gyöngyöző vízcseppeket öntözött a szenvedés virágára. Jeru-zsálemből olajfa illatot hozott az esti szellő. Dús virágzásban álltak a fák az Olajfák hegyén.

Mária lelke megtelt a fájdalmas, édes illat-tal, aztán levetette magát a földre, — és maga sem tudta, miért sirt, de könnyei összevegyül-tek az esti harmattal.

[Kolozsvár.]

Beszélgessünk, cimborák!

A Cimborá 28-ik számában K. Bendre Róza néni »beszélgetésre« hívott fel titeket s mindjárt meg is mondta, hogy miről beszélgetsetek. Mondjátok el, hogy mikor voltatok a legboldogabbak s milyen cselekedettel érdemeltétek ki ezt a boldogságot. Már beérkezett néhány történet s én megkezdem a közlést, abban a reményben, hogy sokan kedvet kaptok a beszélgetésre. Ime az első történet:

Tavaly történt. A kirakatban megláttam egy könyvet. Rég vágytam én erre. Ugy szerettem volna, ha az a könyv az enyém lenne. De honnan vegyem a pénzt? Ekkor hirtelen eszembe jut a tízóraira kapott lei. Nem ettem egy délelőtt semmit s már egészen megszoktam. Nem is voltam éhes.

Oh! még csak egy délelőtt és a pénz meg van. Milyen jó kedvem volt egész délelőtt. Meny-nyit kacagtam. Ami máskor nem történt meg, azon a napon minden tanárnő megszólított, hogy üljek csendesen. Milyen örvendve mentem haza, hogy vártam a délutant. És a délután eljött, de a könyv nem volt sehol. Az úgy történt, hogy amikor jöttem haza, a kapunk előtt láttam egy nyomorék embert, aki gyermekét tartotta karjai között és könnyörögve nyujtotta a kezét felém. Ekkor hirtelen eszembe jutott, hisz nekem van pénzem. A könyv elmaradhat, de ezeknek a sze-gény nyomorultaknak, kik az utcán ülnek nap-hosszat, nincs mit enniök. Megszántam a szegény nyomorékot és neki adtam a pénzemnek a felét. Oh, milyen jól esett, hogy jót tettem! Megint kezdtem gyűjteni. És mikor a jó Isten megsegi-tett és megvehettem a könyvet, én voltam a legboldogabb gyermek a világon.

(Marosvásárhely.)

Táncos.

T A N Á C S.

— Irta: DSIDA JENO, —

Ne legyen lelked soha vad, viharzó,
Ne legyen lelked nyugtalan soha,
Ne zugjon rajta soha át
A szenvedélyek átkos vihara!

Mert, lásd, a dühös, féktelen vihar
A tó vizét is csunyán felkavarja
S felszínre kerül mélység-rejtekből
A rút iszapos alja . . .

Legyen a lelked mindig csendes,
Fohászos, békés, alfató;
Legyen lelkednek örök mintaképe
A napsütéses, tiszta tó!

Almók tündére fürdik ott
Kora hajnaltól késő estig,
Éjjel pedig sugaras-szépre
A mennyországnak csillagai festik . . .

(Szatmár, 1924. június 16.)

Szegele ng.

Vidám mese.

Irta és rajzolta: GULYÁS KÁROLY.

Akár hiszitek, akár nem, a drága kis Szegele ngnek több esze volt, mint három vaktuknak, akár hat kappannak is. El is határozta magában Szegele ng, hogy odáig nem nyugszik, amíg a kő élességét meg a vas keménységét fel nem találja. Meg is indult a városba szerezni próbálni. Hát ahogy megy, mendegél, csak talál egy siró-rivó embert. Olyan erős kegyetlenül sirt pedig az ember, hogy lelket nem tudott volna belé verni Szegele ng, míg egyszer utóljára semmit sem szólván mondá a bácsi:

Az én gondom több sokkalta,
Mint kavics a gyors folyamba!

Roppantul megütődött Szegele ng, hogy így szomorkodik az ember és rávágja nagy hirtelen, hogy:

Látom, van miért busulnod,
Keseregned és aggódnod,
De inkább hagyd a lovaknak
Bánatodat és bajodat,
Azok oszlán busuljanak,
Nagy a fejük, bánkódjanak!

Hejh, sóhajtott még nagyobb az ember, ha a lovam megvolna, minek bánkódnám én akkor, de mikor éppen piros pej paripámat lop-ták el minden rajtavalómmal együtt!

— Na, azon egy szikrát se keseregi, — mondja neki Szegele ng — megmondom én, milyen volt a lovad! Azzal se szó, se beszéd, lehasal a földre Szegele ng, le a földnek a porába és onnan hasmánt fekvé mondja sorra az embernek, milyen volt a lova, mi volt a ló hátán, mi volt jobbról, mi volt balról az átalvetőbe kötve. Ugy bizony.

— A te lovad, magyarázta Szegele ng, vak volt a balszemére, az átalvetőben meg jobbról ecet volt a hátán, balról meg lekvár volt egy-egy csuporral!

— Tyűh, vidámódott meg az ember, megvan a lovam tolvaja, mert csak te lophattad el, ha így tudod, milyen volt az én paripám, meg hogy mi minden volt a hátán! Gyere rögtön a királyhoz, majd tömlőcbe rakatlak én az igazságos Bobor királylyal!

Szegele ng nem jött zavarba, tudta, hogy különb dolog esztendeig a börtönben ülni, mint bolond emberrel csak egy órát is beszélgetni, mert nyugodtan, tudta, hogy ártatlan a dologban.

Kérdezi az öreg Bobor király: honnan tudod, te Szegele ng, hogy milyen volt a lova ennek az embernek, meg hogy mit vitt a hátán, ha sohasem láttad odáig se őt, se a lovát?

Felel pedig Szegele ng:

— Felsőleges királyom, egy életem, egy halálom, de én abból gondoltam, hogy ennek az embernek a hóka lova a fél szemére vak volt, mert azon az uton, amelyiken találkoztunk, ott biz' a csak jobb oldalt volt becsipkedve a rét, másik felől szál hijja se volt a fünek, pedig leharapdálta volna arról felől is a rétet bizonyosan, ha mindkét szemére lát az a gebe! Az átalvetőben meg abból gondolom, hogy egyik felől ecet volt, mert az ut jobboldalán szunyogok dongtak, duruzsoltak akkor, balról csakis lekvár lehetett a csuporban, azért szálltak azon a felén az utnak a legyek!

Nosza elkergette az igazságos Bobor király a panaszos embert, ott marasztotta maga mellett Szegele nget s dicsekedte uton-utfélen, hogy milyen okos embere van neki.

Nem mondom, hogy nem lett jó dolga Szegele ngnek. Zsirt ivott, hájat evett, szalmán aludt, a nap is a hátára sütött mindig, de bizony a kő élességét, a vas keménységét a királyi udvarban nem tudta feltalálni.

Hanem egyszer azt mondja neki az öreg Bobor király, hogy hallgatná ki, mit beszélnek ő róla udvari cselédei.

Szegele ng ahogy kinéz az ablakon, hát hallja, hogy mit beszélget ott két ember, ahogy falatozza az esett birkát, friss juhhusos kását.

— Na, mondja az egyik jóember, ennek a báránynak is éppen kutyatejet kellett szőzni! Rávágja a másik, — de még ez a kása is a temetőben termett ám! Odaszól nekik Szegele ng: miről gondoljátok jó emberek, hogy kutyatejet szoptott a birkátok, meg hogy temetőben termett a kásátok?

— Bizony csak arról, hogy ettől a birka-hustól mi is kutyatermeszetet kapunk — mondják az emberek — összeveszekedünk itt helyben, a kásától meg úgy megnehezültünk, hogy kedvünk sincsen hajbakapni mégse!

Éppen eleget hallott Szegeleleng, megtudakolta, melyik juhásztól került az az esett birka, s kiderült, hogy annak a birkának az anyja eldögölt, osztán csakugyan egy juhász kutyája szoptatta, nevelte szegényt; akitől meg a kását vásárolták, az az ember megvallotta, hogy az a kása bizony a temető árka melletti földön termett.

No, hát Szegeleleng se szólt egy szót se Bobor királynak, hanem összebeszélte a két emberrel, s bizony meglepték őket hárman a Bobor király szolgálatából. Három okos ember, az araszos homloku Szegeleleng meg a két Hebrihabri, két egy testvér így indult meg hát a kő élességét meg a vasnak keménységét feltalálni.

Mentek, mendegéltek három erős bárgyú legény, meszre néztek, közel láttak, mind vigyázták mind a hárman, mi van arra, ház van-e ott, vagy csak kunyhó. De már ha ennyire voltak, mégis csak hát benyitottak, merthogy senki egy szót nem szólt onnan belőlről. Ahogy aztán bekerülnek, látnak ott egy vén boszorkányt, aki úgy topog előre-hátra, akárcsak a tyúk a vizen és ott versel bolondjába.

— Jaj, édes néném, szólítja meg Szegeleleng a vén csoroszlját, nem mondaná meg nekünk, merre található a kő élességét meg a vas keménységét?

— Megmondom én, mit titkoljam, csak előbb szolgálomba szegődjök hozzám mind a hárman. Nem lesz nehéz a dolgok, magyarázta a boszorkány, hat napra én is csak úgy megadom a hetediket mint más, zabos rostán sem rostáltok, a munkából ki-kiálltok, ha akartok csepűt rágtok s ha netalán megunnátok: átok rátok vakapátok, de engem kacagassatok minden szólás mondásokkal, értitek?

Érteni nem igen értették ugyan, miket karattyolt ez a vén csütörtök, de mégis megörültek a marasztásnak, mert csak közelébb juthattak itt a kő élességének meg a vas keménységének a titkához, osztán ha ezt megtalálják Szegeleleng meg a két egy testvér Hebrihabri, tudták hiven, hogy akkor lesz csak majd jóvilág, még a kicsi kis kutyájuk is feketekávé iszik osztán.

Hát másnap azt mondja a vén égetni való boszorkány szegény Szegelelengnek: Na öcsém, nádkés, mit álmodtál, kész vagy-e a verssel meg a jó mondással, amitől én a falnak menjek a kacagástól! Én ilyet tudok, ni:

Tedd keresztbe vonód, gyantád,
Fújd el nekem azt a nótát,
Nem agyagban terem a nád,
Fújd el nekem azt a hosszút,
Nincsen a jó lónak rossz út,
Fújd el nekem azt a kurtát,
Nem eszik a majom hurkát!

Nahát hallott már ézengést Szegeleleng, de ennyi minden bolondságot nem hordott még össze senki előtte. Hogy is találjon ő ki ennél bolondabbat. De csak odament a két Hebrihabrihoz, hogy megtanácskozzák hárman, mit tudjanak kisütni, három okos ember. Hát izzad is a kis térdekalácsa az egyik Hebrihabrinak, míg ezt sütötte ki, hogy:

Nem zörög a zugi malom,
Mert a zugását nem hallom,
Talán beteg a molnárja,
Fáj a kis oldalbordája.

A másik okos Hebrihabri se tudott valami sokkal különbet:

Magasan repül a csacsi,
Nem kell annak cigarelli,
Piros csizma van a lábán,
Nem süt a nap a szemébe.
Ácsi, csacsi ne fátogjál,
Jobb a ludnyak a tyuknyaknál!

Bizony jól gondolta Szegeleleng, hogy ez sem felel meg a vén asszony bolond kedvének. Maga törte hát a csürhejárást, hátha kiizzadna valami még bolondabbat ezeknél. De még a bocskoráról is lekopott a szőr, mondhatom, míg kisütötte a kacagására valót a boszorkánynak. Ezt sütötte ki:

Táncolhat lehen a jégen,
Azzal ugyse sokra mégyen.
Még a nád se lesz edesebb,
Bárha mindenképpen lesed,
Bolond lyukból, bolond szél fú,
Tarka kutyából sül fagygyú,
Az huzza csak a bőrt fagygon,
Aki hortyogni tud nagyon,
Helyre tyutyutyu!

Nahát igaza lett Szegelelengnek. Mert ettől csakugyan kiment a divatból, de még a helyéből is a vénasszony keze-lába, úgy kacagott. Esett a falnak, majd kirugta a ház oldalát örömeiben, jókedvében, hancurozott, hempergőzött. Csak úgy zörgött a csontja, nyeldeklett, fuldoklott a kacagástól, a porba estek a fogai, majd elharapta a nyelve tövét, úgy megkámfordott a Szegeleleng versétől. Szegeleleng még egyre folytatta.

Ha a tyuknak füle volna,
Mint a bagoly, olyan volna,
De miután nincsen füle,
Olyan, mint a fülemile,
Helyre tyuhahaj!

Nahát a vénasszony alig győzte kapkodni a levegőt örömeiben, hogy úgy megkacagatta Szegeleleng, csak hanyatt vágta magát, kezét, lábát feltartotta, úgy valahogy mutogatta, melyik almáriom fiókjának a hetvenhetedik végibe van a kő élességének, meg a vas keménységének a titka, szólni, azt hiszem, azóta se szólt egy zokszót sem örömeiben, ahogy Szegeleleng hallotta verselni. Dehát Szegelelengnek se kellett egyéb, zsebrevágták azt a keserűszagu fűvet, amire erősen bólingatott az öreg, hogy csakugyan abban rejlik a kő élessége, a vas keménysége és ugyan elebláboltak, még azt se mondták, hogy félkalap, olyan sietős lett az utjok egyszerre

Egyelőre, két kettőre csak ott voltak a tett helyen. De már itt megállott az eszök tokjának, de még az eszök kerekének a rugója is mindnyájuknak. Felkiáltottak bizony jó Szegeledek, mikor meglátták azt a bolondériát, ami ott az Apagyi király országában volt. Ki látott ily bolond világot, kiabáltak az emberek. Ketten is, hárman is ültek egymás tetejébe, hegyén, hátán, fővel, hegygel összevissza, úgy kiabáltak, hancuroztak, kacároztak egész nap, de majd hogy meg nem gyúlt a hely alattok a kacagó jókedvtől, vigasságtól. A kezökben meg egy-egy fakutya volt mindegyikőjüknek, az is kacagásra vicсорította a fogát, száját mind, úgy nevetgéltek egymásra, hogy verték fel csendet a mindenfelé.

De már ezt mégis csak nem lehetett nézni kacagás nélkül Szegeledeknek. Elővette hát a kő élességét, meg a vas keménységét magában rejtő kórót Szegeledek és jól lábszáron vágta az egyik Apagyit, de úgy a horgosinára huzott, hogy csak úgy sórjázott le a nyakából a másik, a harmadik, úgy megilletődtek mind sorra. Ahogy ezt meglátták a többi Apagyiak, ők is

lekázmálódtak valahogy, lerakták a fakutyákat egycsomóba engedelmesen és meggyújtották, elégették mind rendre.

Ezután odajöttek Szegeledekhez és megvallották, hogy őket ezzel a kacagással, meg az ezt követő jó porció hasrágással, oldalnyilalással egy vén boszorkány verte meg, akit sohase tudtak legyőzni bolondsággal, mert mindig emeletesebb ostobaságokat mondott az ő kádenciájokra. Azért jártak így egymás hegyén-hátán, nyakán, hogy mind feljebb, feljebbvaló bolondságokat tudjanak kitalálni. De megmondatták róluk, hogy három, náluknál okosabb ember fogja őket megváltani, akik nem is ülnek egymás nyakába, mégis okosabbak önök. Hóttig való barátságot, engedelmes hűséget fogadtak hát Szegeledeknek és elvitték az öreg Apagyi királyhoz.

Eppen akkor csudálkozott szegény öreg Apagyi király, hogy mitől állott el neki olyan nagy hirtelen kinzó hasrágása, száraz kólikája, forró hidegje, mikor mondják, hogy kik járnak itt.

Rögtön, abban a minutában leugrott trónusáról, koronáját a Szegeledek fejébe nyomta, a két Hebrihabri testvért megtette kétegytestvér első emberének, feleséget adott nekik leányaiból, de a legszebbet mégis Szegeledeknek tartotta, aki így kigyógyította őt magát is, országát is az örökös viháncolalásból, kacározásból. Ha azóta megint vissza nem bolondultak, akkor ma is olyan okosak, mint amilyenek Szegeledek voltak, ha hiszitek, ha nem.

(Marosvásárhely.)

H A J N A L.

— Irta: VIRSIK MÁRIA. —

Az égen még néhány csillag sápad,
Mit ott felejtett egy álmos angyal,
De keleten pirkad már a hajnal.

A levegő üde és balzsamos,
Alusznak még a fák, virágok,
Elmerengve közöttük járok.

A kelő nap fúrja gyermekeit,
Az aranyos fénysugarakat
Szétküldi, s a madár dalba kap.

Madár dalol, virág nyilik, ébred,
Mohón szívja a hűs harmatot,
Mely gyémántnál is szebben ragyog.

... Vége left a csendes mélaságnak,
Újra a Lét küzd vad dühvel, zajjal,
S biborszárnyán tovaszáll a hajnal.

(Malacka, 1924. július hó.)

A szófogadó Bodri.

Ha még olyan könyvmoly is dr. Könyvmoly, a szép idő őt is ki-kicsalja a könyvei közül Isten szabad ege alá. Azaz mit mondok: kicsalja, de nem azért könyvmoly dr. Könyvmoly, hogy egy rövid időre is hűtlen legyen a könyvhöz: mindig visz magával két-három könyvet. Ám az idő változandó, jól tudja ezt dr. Könyvmoly, (ki tudná, ha egy ilyen tudós ember nem tudná?) s mindig visz magával esernyőt is. S mert gyorsan vált az esze dr. Könyvmolynak, lassanként rájött, hogy szörnyű kényelmetlen vinni esernyőt is, meg két-három könyvet is.

— Topp! koppantott a homlokára dr. Könyvmoly, ha olyan csöb gyereknek, mint Öcsike, lehetnek nadselü gondolatai, ne lennének nekem, dr. Könyvmolynak, a tudós Akadémia legkönyvmolyabb tagjának? Mire jó az én tudós és mindenekfelett szófogadó Bodri kutyám?

Azzal egyet fütytett — mert egy igazi Könyvmoly még fütytteni is tud gyerekek — igen, fütytett a Bodrinak. Abban a pillanatban előtte állt a Bodri, fülét hegyezve, farkát csóválva, okos szemét gazdájára szegezte s mondta:

— Vau, vau, mit parancsolsz, kedves gazdám?

— Nyisd ki a füledet, Bodri, mondá dr. Könyvmoly. Ihol az esernyő; magyarosabban: esőtartó. Ez az esernyőtartó arra való, hogy az esőt feltartsa, azaz, hogy visszatartsa, de úgy, hogy egy csepp se essen az ember fejére. Megértted?

— Vau, vau, hogyan!

— Nohát. Most a szájadba fogod s hozod utánam. De jegyezd meg jól, senkinek oda nem adod. Megértted?

— Vau, vau, hogyan!

Bodri szépen a szájába fogta az esernyőt, akarom mondani, magyarosabban: az esőtartót, s büszkén haladt a gazdája után, aki, amint kiérték a szabadba, könyvet huzott ki feneketlen zsebéből, s mondanom sem kell, oly mélyen elmerült az olvasásba, hogy olyan mélyen már csak a buvár merülhet a tengerbe.

Hiszen ez így jól volt, ahogy volt, de

egyszerre csak mi történt? Nem történt egyéb, csak egy nagyot dördült az ég, azután még egyet, még egyet, rettenetesen cikáztak a villámok, durr, durr, durr! azután csurr, csurr, csurr, csurgott az eső, mintha dézsából öntötték volna.

— Ej, haj, ennek fele sem tréfa! — csapta be könyvét dr. Könyvmoly s villámgyorsan fordult vissza.

— Ide az esernyőt, magyarosabban: esőtartót, Bodrikám!

— Vau, vau, dehogyan adom!

— Megbolondultál? Nem adod ide?

— Vau, vau, dehogyan adom. Azt tetszett mondani, hogy senkinek se adjam oda.

Hej, dühbe gurult dr. Könyvmoly, dühében a könyvet földhöz csapta (na, ebből sem fog ollózni többet), megragadta az esernyőt, akarom mondani: esőtartó két végét, hogy elvegye Bodritól, de Bodri fogta keményen, nem adta vissza.

Mit tehetett szegény dr. Könyvmoly, uccu, szegényen a futás, de hasznos, neki iramodott, de úgy neki iramodott, hogy a kalap is lerepült a fejéről, a könyveit mind elhullatta, egyebe sem maradt, mint a zebkendője: ezzel terítette be a kopasz fejét, nehogy az eső kiverje belőle azt a rengeteg összeollózott tudományt. Persze, Bodri hűségesen szaladt utána az esernyővel, magyarosabban: esőtartóval.

Mondanom se kell, hogy bőrig ázva ért haza dr. Könyvmoly, de még ruhát sem váltott, leült az asztalához, tollát a kalamárisba mártotta s leírta ezt a bölcs mondást, életében a máso-

dikat, (az elsőt lásd egy régi Cimborában) amelyet nem más könyvből ollóztott ki.

»Tagadhatatlan, hogy a kutya hüséges és szófogadó állat, de még sok művelődésre szorul. Legujabb tapasztalatom szerint ugyanis nincs tisztában a senki fogalmával. Ha tisztában lett volna, akkor én nem áztam volna bőrig, viszont el kell ismernem, hogy a Bodri tudatlanságából kifolyólag egy új és igen érdekes megfigyeléssel gyarapítottam a tudományt.«

Végezetül tán azt se kell mondanom, hogy mialatt ezt az igen-igen érdekes megfigyelést írtam, folyton hápcizott a nagytudomány és kevés dohányu dr. Könyvmoly s kerek egyhétig ágyban törte a fejét: hogyan, miként, mi módon lehetne megmagyarázni a Bodrinak a senki szó értelmét.

Elek nagyapó.

Egetvivó György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Irla: LIGETI ERNŐ. —

4.

Bizony ő volt, Farnos György pandur hadnagy, teljes életmagságban. Hát ez hogy került ide? Ne zavarjuk a különös véletlen következtében egymásra lett fiatalokat, hadd ocsudjanak fel a meglepetésből Hadd rebegje Margit a köszönő bátortalan szavait és hadd piruljon a dicsőségében a napbarnította pandurhadnagy; hadd hurcolják el Pintyét és társait a győztesek, hadd ültessék odavasalva szekerre és hadd menjen el a menet Szatmár irányába.

— Most már látom, hogy magának köszönhetem az életemet. De most már magának híven be kell számolnia, hogy hogyan jutott el idáig?

— Majd otthon.

— Hol otthon? Hol van a maga otthona?

Akkor jutott eszébe Farnosnak, hogy már nincs a kincses városban. Az utolsó percekben annyira visszaélte magát a multba, hogy felejtett pandurságot, Pintye Grigort, egész életét, csak a kolozsvári napokat élte újra, azt a felejtetetlen szép percet, amikor Margittal találkozott.

— Bocsásson meg, Margit, magát meg láttam és csak magát látom. Mindenről megfeledkeztem.

— Jaj, — kiáltott fel nagy zavarban Margit — lássa, én is teljesen megfeledkeztem ...

— Miről?

— Hát az édes apámról. A zsványok behurcolták az erdőbe.

Farnos Györgynek egy pillanatra elborult az arca. Eszébe jutott Fületelky minden gonoszsága. De emberi kötelessége volt, hogy Fületelkyt is megmentse.

Bement hát az erdőbe, leoldozta Fületelky kötelékeit. A vén Fületelky elkezdett hálálkodni. Nem ismerte meg a hajdani diákot.

— Drága hadnagy uram, csak a pénzemet mentse meg. Ötszáz arany tallér volt egy zacskóban.

A leányára nem is gondolt a vén gazember. Farnos maga járt a zacskó után és szólt neki:

— Itt a pénze és itt a leánya.

Fületelky erősen szorongatta a pandurhadnagy kezét.

— Ifjuuram, most mi a bányáink helyén tartózkodunk. Jöjjön velünk, mulasson velünk néhány napot.

— Tudja, hogy ki ez a pandurhadnagy?!

Fületelky nézegette a hadnagyot, de sehogyszem tudott visszaemlékezni.

— Ez Farnos Gyuri, — mondotta büszkén a leány és meleg tekintetével végig simogatta Gyurit.

Fületelkyt majdnem elfutotta a pulykaméreg. De tartóztatta magát és csak a pipafüstöt fujta Gyuri arcába.

— A kicsapott kolozsvári diák? — Na, ha már így történt, legyen. Én ugyan felette haragszom kegyelmedre, de azért nézzen le hozzánk Bányára, ha futja az idejéből.

Kocsira ültek és Farnos György csendesen poroszkált a hintó mellett. Utközben elmesélte, hogy Kolozsvárról Magyarországra vette útját. Vándorolt egyik helységről a másikba, sehol sem volt maradása. Debrecenben is megfordult és mozgott benne a vágy, hogy újból kezdje a tanulást. De igen nagy nehézségei voltak a tanodába való felvétel körül. Debrecenből is tovább állott és az Alföldön bevetette magát egy karámba. Egy darabig egy nagy ur ménesét legeltette, de bizony neki inkább arra volt gondja, amely boruláskor végig szaladt az égen. A felhők eszeveszett száguldását szemlélte és az égi pásztorra gondolt, aki a végén mégis csak összetertele felhőnyáját a karámba. A ménest bizony ő nem tudta összetartani, inkább a délibábot bámulta és vágyott szive erősen az otthoni levegő után. Haza, haza, — sugta a szive és ismét visszafelé vette útját. Így érkezett el Szatmárba. Mitévő legyen? Nyugtalan indulatai sehol sem leltek pihenőt. Egyszer már feltette magában, hogy beáll valamelyik rablóbandába. De jó sorsa, egy hajszál, a véletlen megóvta ettől. A vármegye pandurhadat szervezett és ő elhatározta, hogy megpróbálja ezt is. Megkedvelte a mesterséget, a bizonytalanságot,

a veszélyt, hogy ma itt, holnap ott. Lassanként hadnaggyá léptették elő. Most már mindent tud Margit róla.

Keresztutához érkeztek és itt elbucszott a hadnagy Margitéktől. Meglátja, hogyha ideje lesz, hát benéz majd Felsőbányára.

5.

Alig telt el egy hét, Farnos Gyuri beállított a városba. Milyen nagy volt a boldogsága, amikor hallá, hogy szívéhez nőtt ismerősök annak a városban. A parókián megtalálta ajdani kis pajtását: Tarbélyosi Lászlót. Volt is erre nagy öröm! A fiatal lelkész, aki Kolozsvárról valamelyes kiszámíthatatlan véletlen következtében éppen Felsőbányára került segédlelkésznek, olyan szilvapálinkát teregetett vendége elé, hogy annak kétfelé csókolt a szája.

— Hátha még azt is elmondanám, hogy ki van itt, — sandított György felé kajánul László.

György erre önkéntelenül elpirult: Fületelky uram családjával...

— Ugy van, — álmélkodott László. — Hát te azt honnan tudod?

György erre elmesélte pályafutását barátjának. Ez csak csóválta fejét és bámulta barátját.

— Te is éppen olyan vállalkozó fajta vagy, mint Kis Pali. El is felejtettem, hiszen Kis Pali is itt van. Nem tudsz róla?

— Milyen kicsi a világ! Hogy összekerül itt mindenki! Hát Pali mi jót keres nálatok?

— Bányász lett belőle. Aranybányász. Fületelky uram vele vájatja ki magának az aranyat.

— Fületelky uramnak dolgozik? Nem magának?

— Esetleg magának is, — villant megint egy titokzatos fény a segédlelkész szemében.

Farnos Gyuri nyomban észrevette, hogy hányadán áll a dolog. Elkomolyodott az arca.

— Instállak, Kis Pali udvarol Margitnak, vagy talán vége szakadt közöttük mindennek?

Tarbélyosi nem szólt egy szót sem, csak sóhajtott és még egyszer töltött a poharába.

— Letettem a hadnagyságot. Valami ujat szeretnék kezdeni.

Tarbélyosi nagy szemeket meresztett, de kiolvasta barátja arcából, hogy ez már nem változtat szándékot.

Elköszöntek egymástól és még aznap találkozott Kis Pálival. A tárna bejárójánál állott Kis Pali munkaruhájában, éppen dirigálta a munkásokat a csilléssel.

Kezdem előlről az egymásratalálás, a baráti szeretet jeleneteit? Kis Pali is boldog volt és erősen tartóztatta György életfolyásának ismerete után barátját.

Farnos találkozott a leánnyal is. Margit megállította kocsiját:

— Szép magától, hogy meglátogatott.

— ... te volna meghívni magukhoz, de hirtelen eszébe jutott az apja, aki megtiltotta, hogy a kicsapott diákkal összelekedjék.

— Nagyon köszönöm még egyszer, hogy meglátogatott, mikor megý vissza?

— Már is küld, hiszen még csak tegnap jöttem. Különben is lelettem a pandurságot.

— Oh — és mit fog most kezdeni?

— Egyelőre itt maradok és azután majd meglátom.

Margit gyorsan elköszönt és Gyurka fájdalommal nézett utána.

A három jó barát azután esténként összejött, de később Kis Pali mindinkább kimaradott.

— Kis Pali úgy dolgozik, mint egy ördög. Meg akarja találni Dárius kincsét, — magyarázta Tarbélyosi.

De azért szombat esténként a három jó barát csak egymásra talált. Csendes borozgatás közben felszabadult mind a három és összeforrott lelkük, mint hajdan, pár év előtt Kolozsváron. Dédelgetve, elnézéssel melengették ezt a nagy vásott gyereket, Gyurkát, őket, a felnőttek. Mindegyik megtalálta a maga elhelyezkedését az életben, csak Gyurka nem. És most itt van Farnos György, kontraskriba ur, a félelmetes nagy diák és nekik kell magukat úgy érezniök, mint az öreg diákoknak, akiknek kötelessége gondba venni a gyámoltalan kis fiut.

Mindegyik a maga nőitjét fujta.

— Gyurka, neked tovább kell folytatnod a tanulmányaidat. Ujra előlről kezdeni mindent. Légy pap!

— Gyurka, fedte a másik, nem lesz belőled semmi, amíg meg nem tanulod a verejtéket, az izzadságot, a megfeszülő kar munkáját. Ragadj csákányt és állj munkába a bányában.

Igy éltek ők és egy vasárnapi istentisztelet után, amikor végigmentek a főuton, Gyurka mindkettőjük karjába csimpaszkodott.

— Laci, sokat gondolkoztam a te Istenes mesterséged felett. Milyen szép az lelket önteni, hitet erősíteni. Amit mi csak álmodunk, hívásgosan elképzelünk, azt te a hit sziklákat mozditó erejével valóra tudod váltani. Ha ezt a cudar, lelketlen életemet végig gondolom, mégis azt mondom neked: belőled sok van én bennem is. Hányszor gondolkoztam a magányosság hideg ágyán, hogy én is pap leszek, e megtépett, nyomorszántotta magyarság új papja, aki oda lépne hiveihez s mint a ti evitt, öreg graduálétookban írva vagyon: imigyen szóla a néphez: »Én az Urra nézek, várom az én szabadításomnak Istenét és meghallgat engem az én Istenem, mert noha elestem, de felkelek«. De vajjon volna hozzá erőm? Áronnak lenni, aki elsőnek önmagamból tisztítom ki a salakot? Vajjon a hajlamosság, vagy rátermettség, vagy hogyan nevezzem, nem inkább a te mesterséged felé kerget-e, Pali öcsém, az önfeledkezés munkájában, hogy lássam, mint koholják meg az ezüstöt s mint olvasszák ki az értéktelen kőből az

aranyat? Nem előbb önmagának kell-e adnom lelkeimet a zuzdába, hogy kitaposódjék belőlem, ami érték és a zavarosba, a bányából kifolyó piszkos lébe dobassék vissza, ami értéknélküli?

Négylovas hintó prüszkölve csilingelt végig a piacon. Fületelky Gáspár leánya barátságosan integetett ki kezével a páraák mögül.

— Margit, — szakította ki magát megindító révedezéséből Farnos György — hallgasson ide. Nagy disputa folyik. Ezek itt akarnak tartani Bányán. Mind a kettő a maga lovát dicséri. Egyik egyházi stallumot ígér, a nagy mennyországot, másik a földi gazdagság stallumát és földalatti poklot. Mitevő legyek? Legyen maga lelke kormányzója és döntse el pártatlanul: bányász legyek, vagy újra magamra öltsem a tógát?

Margit elpirult. Gondolkozott, küzdött felüremelő érzéseivel.

— György, nem ismerem a lelkét. Olyan

titokzatos! Azt hiszem, ördög és angyal rejtőzködik a lelkében. A rabló és a pandur egy személyben. Akit kergetnek és aki maga is kerget. Örök harca az ellentéteknek.

György lázasan kiáltott fel:

— Margit, jobban ismer engem, mint én... önmagamat. S aki felismeré betegséget, csak az tudna meg is gyógyítani. A maga kis kezében van az orvosságom.

Falusi búcsumenet közelgett. Feltornyosodott az ének. Bajfalu, Lacfalu és Karácsonyfalú szépséges hajadonjai hangosan emelgetve hordozták maguk előtt a gyertyát és az istenasszony szelid képét. Kis Pali szívét a fájdalom hasogatta, amikor György célzatos beszédét hallá.

A bánya titokzatos mélye jutott az eszébe, hatolás ismeretlen rétegek felé. Itt már nincs kiút többé: vagy aranyat lel a bányász, vagy a mérges gázok aláteperendik.

(Folytatása következik.)

A sivatag pusztulása.

Irtó: NAGY PÉTER.

Messze Afrikában, még abban az időben, amikor a természet az embert hirből sem ismerte, terült el egy hatalmas sivatag. Oly nagy kiterjedésű volt e sivatag, hogy a szem, ameddig elláthatott, nem látott egyebet, mint kék eget és futóhomokot. Csöndes pusztá volt éjjel és nappal. Állatok nem laktak rajta, a madár is csak úgy néha-néha szállt el fölötte,

Uram! adj énnékem lakót, mert magamban szörnyen unatkozom, — fohászodott e sivatag minden reggel és este az Ur Istenhez.

És az Ur meg is hallgatá könyörgését s adá neki lakónak az oroszánt. Itt éledélt aztán párjával az állatok királya hosszú időn keresztül. Holdas éjszakákon irtózatoss bömbölésükkel megmegtörték a sivatag csendjét. Remegve bujt rejtekébe messze földön minden állat, mely e hangot hallotta. Nagyon megszerette az állatok királya a sivatagot. Nem is hagyta el, csak néha-néha, amikor eledel után nézett. A sivatagnak eleinte tetszett ez a lakó, de később igen unalmasnak találta.

— Uram, adj énnékem egy másik lakót, — fohászodott újra az Ur Istenhez.

— Na, hiszen, adok én neked lakót, mondá az Ur Isten — és adott is.

Ép abban az időben kezdtek az emberek a földön elszaporodni és az Ur egy néhány ember hazájává e sivatagot rendelé.

Nagyot nevetett a sivatag, amikor ez új lakóját meglátta.

— Ejnye, ejnye, hát csak ilyen lakókat tud az Ur Isten nekem adni? — gondolá magában. — Megharagszom és a forgó széllal játékként fogom a levegőben dobálni.

— Haj, de pusztá és száraz e terület! — mondogatták az emberek egymásnak. — Nagy

munkába fog kerülni, míg termékeny talajjá változtatjuk.

Ámde nem riadtak vissza a kinosnak látszó munkától, hanem nekikezdték. Elsősorban is messze földről különféle fákat hordtak oda, melyeket elültettek a futó homokban. Ezeknek öntözésére hosszú csatornákat vágtak egy közeli folyóból a sivatagon át. A csatorna mentén egy kis idő múlva szépen kezdtek fejlődni az elültetett fák, melyek gyökerekkel megkötötték a futó homokot.

Bezzeg, nem tetszett a sivatagnak az embernek eme munkája. Nem tetszett neki, hogy testében barázdákat vágjon. Mérgében tehát ráuszította régi lakóját, az oroszánt, ám sikertelenül. A gyöngye ember összefogott és fegyvereivel elpusztította az állatok királyát, mint egy gyöngye férget. Látta ezt a sivatag és nagyon elkeseredett. Nem birt elbánni e lakójával semmikép sem.

Megpróbálkozott a forgó széllal, az sem használt semmit. Végre az án egy utolsó kísérlethez folyamodott. Megparancsolta egy közel lévő folyónak, hogy árjával borítsa el. A folyó el is borította, de sikertelenül. Az ember bárkát készített és azokkal uszált az ár tetején. Amikor pedig az ár visszahúzódott, számos tócsát és termékeny talajt hagyott maga után. Az ember e helyeket mind beültette. És evvel a sivatag meg volt verve. Kezdték épülni rajta a falvak, városok, több csatornával látták el, a termékeny talajt meg különféle gabonával vetették be.

És manapság hire sincs e sivatagnak. Egy hatalmas ország terül el azon a helyen városokkal és falvakkal. Számos vasuti vonal vezet keresztül rajta, melyeken át-átrobog a hatalmas gőzmasina számos kocsijával.

Meghalt a sivatag. Elpusztította az ember, az a gyöngye ember, akit ő gunyosan kinevetett, amikor először meglátta.

A Cimbora könyvvására.

Az alább felsorolt ifjusági könyvek a Cimbora képes heti gyermeklap kiadóhivatalában kaphatók.

A ma költői	8 lei.
Balázs Ferenc: Mesefolyam	50 "
Benedek Elek: Katalin	80 "
" " : Zsuzsika könyve	65 "
" " : Galambok	65 "
" " : Öcsike könyve	60 "
" " : Rókáné komámasszony	55 "
" " : Többsincs királyfi	40 "
" " : Hires erdélyi magyarok	40 "
" " : Óh szép ifjuságom	55 "
Benedek Elek: Cimbora 1923. I. félév	150 "
" " : Cimbora 1923. II. félév	150 "
Butykó: Törvénytárgyazat. (Cserkész-törvények.)	12 "
Chun: Mély tengerek világa	180 "
Cooper: A vadfogó	95 "
Dienes Jenő: Magduska mesés könyve	60 "
Esopus: Háromszáz meséje	120 "
Ewald: Állatok	70 "
Ezeregy éjszaka meséi	105 "
Farkas Gy.: A táborfűz üzen. Cserkészbeszélések.	12 "
" " : Forrongó lelkek. Regény.	40 "
Gaal Mózes: Három kenyeres pajtás	65 "
" " : Az utolsó lantos	55 "
Hankó Vilmos: Universum VI.	260 "
" " : VII.	260 "
" " : VIII.	260 "
" " : IX.	260 "
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "
" " : Szökés a teknőben	75 "
Mark Twain: Tamás urfi mint detektív	105 "
May Károly: A félelmetes	145 lei
" " : A Skipetárok földjén	130 "
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	130 "
Monoky Sándor: Tündérmese	25 "
Münchhausen: Meséi	80 "
Radványi K.: Napsugár levonték	10 "
Sebők Zsigmond: Csufora Jancsi kalandjai	130 "
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig	170 "
Sziklay Ferenc: Hangzafka	80 "
Szondy György: Börme	80 "
Sztrilich—Kócz: Tábori munkák.	12 "
" " : Cserkész segítségnyújtás.	8 "
Térképismertetek 24 képpel.	12 "
Verne Gyula: Egy sorsjegy	105 "

Verne Gyula: A francia zászló	105 lei.
" " : Begum 500 milliója	120 "
" " : Utazás a hold körül	130 "

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése vagy utánvét ellenében szállítjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számítunk fel.

Kiadó bácsi postája belföldi előfizetőihez.

Papp Géza. Irja meg pontos címét, hogy a nyert könyvet részére elküldhessük. — Anna Gáli Cămpeni. Előfizetési díja jul. 1-ig ki van egyenlítve. — Perl Helén és Rózsai. Közölkék lakóhelyüket, hogy levelezőlapjukra válaszolhassunk. — Zaharie Hedvig Csikszereda. Irja meg, melyik 3 számot pótoljuk. — Treitel Imre Gyula-fehervár. Előfizetési díja jun. 1-én lejárt. — Guttmann József Mezőtelegd. Előfizetési díja jul. 1-én járt le. — Vadadi Baba Aiud. A beküldött 65 leiej előfizetési díja jul. 1-től okt. 1-ig ki van egyenlítve. — Orás Géza és Miklós Oradea-Mare. A lapot címetekre pontosan küldjük, a postai közvetítésért felelősséget nem vállalunk. Ha valamelyik szám hiányzik, közölkétek velünk, pótoljuk. A 24. 25. 27. számot pótoljuk. — Hönig Márta Oradea-Mare. Közölje velünk, melyik szám hiányzik, hogy pótolhassuk. — Csiszár Erzsébet Cluj. Előfizetési hátraléka május 1-től szept. 1-ig 115 lei, mely összegről a Lloyd Express hird. irodához nyugtát küldünk és kérjük, hogy azt beváltani sziveskedjék. Közölje velünk mely számokat nem kapta meg, hogy pótolhassuk. — Kovács László. Közölje velünk, hová küldtük részére a Cimborát legutóbb, hogy ismét Ditróba küldhessük. — Horváth Misi és Gyuszi Caransebes. A Cimborát részetekre dr. Horváth ügyvéd-ur címén küldjük. A lapok bizonyára a postán vesztek el. A 30. 31. számot pótoljuk. — Kőműves István. Elfelejtette közölni velünk lakóhelyét, másként kérését nem tudjuk elintézni. — Nemes Agnes Oradea-Mare. Irja meg, melyik számot nem kapta meg, hogy elküldhessük.

Kiadó bácsi postája külföldi előfizetőihez.

Tauszig Imre Sárbogárd. A Táborfűz üzen és A ma magyar költői c. könyveket csak pár nap múlva tudjuk elküldeni, mert jelenleg teljesen kifogytunk. A Cimbora 39. számából 2 példányt elküldtünk. — Holvay Erika, Velky Saris. Előfizetési díja a beküldött 20 cK-val f. évi május 1-ig ki van egyenlítve. — Sztán Mária Beregszász. Előfizetési díja május 1-től aug. 1-ig ki van egyenlítve. — Payer Róbert Poprad. A beküldött 13 cK-ával előfizetési hátraléka ki van egyenlítve. — Jánossy Erzsébet Beregszász. Előfizetési díja a beküldött 30 cK-ával f. évi december hó 31-ig ki van egyenlítve.

A v a l ó d i
Schicht „Szarvas“ védjegyű szappan

kiméli értékes fehérneműjét.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Erdő Márta. —

- rnő
- röm
- amás
- ilma
- röm
- ándor
- ános
- lom
- igmond
- rnő
- arkas

A kezdőbetűk egy nagy regényíró nevét adják.

Számrejtvény.

— Beküldte: Ney György. —

- 17, 4, 18, 20 Ebből van amadár szárnya.
- 17, 11, 7, 6, 5 Oszályban tanít.
- 3, 4, 5, 4, 7, 13 Magyar pénz.
- 19, 10 Aki még nem halt meg.
- 16, 17, 10, 11, 14, 17, 2 Egyik tenger neve.
- 17, 9, 7, 17, 16 Irni szoktak vele.
- 14, 15, 6, 12 Meleg évszak.
- 1, 2, 14 Szenvedés másik neve.
- 1 Mássalhangzó.
- 1—20 Közmondás.

Pótlórejtvény.

— Beküldte: Hilman Ibolyka. —

- ili
- rvos
- ma
- iza

A kezdőbetűk egy francia folyó nevét adják.

Névrejtvény.

— Beküldte: Guttman József. —

Nina, Ernő, Nándor, Béla,
György, András, Szidi, Endre

E nevek kezdőbetűiből egy erdélyi város neve jön ki.

<p>LEGSZEBB LEGJOBB LEGOLCSÓBB</p> <p>a kolozsvári Minerva R.-T. cinkografiai műintézete készíti.</p> <p>Megrendeléseket fel- vesz a központi iroda</p>	<p>KLISÉKET</p> <p>*****</p> <p>CLUJ—KOLOZSVÁR Str. Regina Maria 1.</p>
--	--

MINDENKIHEZ! A Cimborának megbízottjai: NAGYVÁRADON Bihari József nyug. postafelügyelő, Arany János-u. 4., KOLOZSVÁROTT Lloyd Express hirdetési iroda, Str. Memorandului 24. BRASSÓBAN Krafft János Brassói Lapok kiadóhivatala, SEPSI-SZENTGYÖRGY: Szász Jenő. CSIKSZEREDÁN Orbán Balázs a Ganz-fele villamossági r. 1. tisztviselője. A Cimborra fenti megbízottjainál hátralékos előfizetési díjaitokat befizethetik és ugyane megbízottaknál új előfizetőink megrendelhetik a lapot. Megbízottaink közlik velünk esetleges panaszaitokat és kívánásaitokat is.

FÜRDŐSZAPPAN
világhírű

SIR A GYERMEKE?

Miért nem
HASZNÁL

HÖFER

gyermek-
hintőport és

HÖFER

gyermekkrémet?
Lloyd 3312

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bajánai Mici) u. p. Nagyozcon, (Bajánai Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

50 ezer leut lüzött ki a Cimbora kiadója előfizetést gyűjtők részére. A pályázat feltételeit már olvastátok és ha olvastátok e feltételeket, vegyetek részt a pályázatban ti is, ne csak a nagyok. És ne csak a pályadíj nagysága buzdítson az előfizetés gyűjtésére, de annak megdölgölása is, hogyha ez a pályázat sikerül, növekedik az olvasók száma s ezzel együtt a Cimbora tartalmassága és külső szépsége is. A kiadó, amint látható, legutóbb is nagy áldozatot hozott, amikor az eddigi közönséges újságpapíros helyett képes újsághoz illő papírosra nyomtatja a Cimbora-t s ezáltal tisztábbá, szebbé lett a képek nyomása is. Nemcsak az újság érdeke, de a ti érdeketek is, hogy mennél több olvasója legyen a Cimbora-nak, s ha részt vesztek a pályázatban, ezzel igazán szép, dicséretes munkát végeztek. Munkára fel, édes unokáim!

Kiss Irma és Ida szék. Kipihentétek magatokat a tanulás után, a vizsgátok jól sikerült s most első dolgokat, hogy levelet írjatok nagyapóknak. Te, Irma most mennél a polgáriba, de kissé gyenge vagy és ezért egy évig otthon maradsz. Remélem, ez alatt az év alatt megerősödsz a újult Rödvel fogsz a tanuláshoz. Képelem, mily pompásan telik az idő, ha Barsay Pista unokatestvéretek Désről nálatok van. Szívemből kívánom, hogy majd ti is kiérdeme jétek a könyvet a nyári vakációról szóló beszámolóval Várom a leveleiteket. — *Török Ica Vajdahunyad.* Most találkozom először a neveddel. Levelet is várok tőled, nemcsak megfejtést. — *Ince Kátó Nagy-enyad.* Meghalt az édesapád legszebb férfikorában. Ha nem olvasnám a gyászjelentésben, úgy is tudnám, hogy házatok fenntartó oszlopa tört önne ketté. A kegyetlen sors súlyos feladat elé állította édesanyádat s neked és nővérednek is lehet, még nagyobb szeretelettel, figyelemmel és gyöngédséggel kell támogatnotok őt nehéz munkájában. A jó Isten kegyelme s a jó emberek szeretete legyen veletek. — *Dóczy Zoltán Nagyenyad.* Megkaplam édesanyád gyönyörű két rajzát, tolmácsold érte hálas köszönetemet, mert mindig ünnepekem, akár rajzot, akár kéziratot kapok tőle. Következő leveledben értesíts, vajjon megkapta-e Berde (Mária keresztanyád a Nagyenyad-re címzett leveletem? A kiadóba cí pótója a 12. 14. számot. — *Treitl Imre Gyulafehérvár.* Azierd nem írtál eddig, mert Algyóyon voltál. Leveledet továbbítottam a kiadóba cínek, hogy írja meg, mikor jár le az előfizetés. A tréfás kérdések sora kerülnek. — *Sztojka Kátó Dés.* Mi baja van a kezdednek, hogy László bátyád lit helyetted levelet? Különböben úgy látom, hogy nem lehet súlyos baj, mert alá tudtad írni a nevedet. Amiait, hogy már rég nem nyertél könyvet, ne busulj, mert sokan vannak, akik meg egyáltalán nem mosolygók a szerencse. — *Balog Böszöke Déva.* Pesten jártál s alig hogy haza jöttél, sietsz gratulálni nagyapóknak s egyben megköszönöd a Senki Tamás történetét, melyet a mult nyári vakációról szóló beszámolóddal nyertél. A te írásod oly szép és helyes, hogy akár pesti élményeidről írsz, akár a híres dévai várról, hiszem, hogy ezáltal is kiérdemled a könyvet. Nem csudálom, hogy a vizsgád jeles eredménnyel sikerült s hiszem, hogy a III. gimnáziumban is megállod a helyvedet. A kiadóba cí pótója a mult évi 50. számot. — *Halmi István Erzsé-kácsi.* Egyszerre 9 leveledziapot kaptam tőled, de helyesebbnek találám, ha leveleiben írtál volna meg mindazt, amit a 9 leveledziapon megírtál, mert ezzel sok pénzt takarítottál volna meg. Nagy sajnálatomra, gyöngékedésem miatt nem lehettem jelen az Ady-ünnepek s így te hiába vártál az állomáson, pedig igazán szívesen látogatám volna el hozzátok. Most küldöt ve-seidről örömmel állapítom meg, hogy feifüöd a fejlődésed s különösen a Napkelte és a Nyár című versben vannak meglepően sikerült strofák Igen jól írtad meg a K. Bendre Róza néni cikkében indítványozott beszélgetés is. Ez sora kerül. Végezetül szomoruan érintett engem, amit egyik leveledzi-lapodon írsz. Ezt írod: „Az hiszem, nagyapó is tudja, hogy én zsidó vagyok. Az osztályban minket (hármán vagyunk) ütöttek és gunyoltak, akkor írtam a Bányáknak c. bus verset.” Bizony nem tudtam én, édes fiam, hogy te zsidó vagy, mert engem sohasem érdekelt, hogy ki melyik fajtához vagy felekezethez tartozik, csak az, hogy jó ember-e? Két éve, hogy szerkesztem a Cimbora-t, azóta sok-sok ezer levelet kaptam, de mostanáig egyetlen zsidó gyermek sem panaszkodott amiait, hogy keresztény gyermekek üldözték és gunyolták volna. Bizonyos vagyok abban, hogy azok, akik fiteket gunyoltak és ütöttek, nem tartoznak unokáim közé, mert én, amint te azt jól tudod, szeretetre nevelem unokáimat s örömmel látom, hogy az én tanításom termékeny talajra talal unokáim szívében — *Somódi Ferkó Etéd, Udvarhelymegye.* Mindig nagyon várod és végig olvasod a Cimbora-t. Legjobban szereted Elek nagyapó történelmi krónikáját. Ennek örvendek, mert elsőrendű kötelesség megismerkednünk nemzetünk multjával. Ha közel járok a ti szép kicsi falutokhoz, meglátogallam. — *Ili, Varga Arpád Maros-ujvár.* Iskolai kirándulásod voltál, mégpedig vasárnap iskolai kirándulásod. Örömmel veszem tudomásul, hogy n látok szépen fejlődik a vasárnapi iskola. Vajha ez hallanám minden faluból és városból. Kirándulatok pedig a marosujvári Teleky kastély alá, a Maros partján énekeltek s beszédtel mondott édesapád és az esperes ur is. Szerettem volna köztetek lenni.

Stuhlki Emil Lupény. Ugy emlékszem, előző leveleidet is megkaptam s válaszoltam is rájuk. Egy rejtvény megfejtésével is résztvehetsz a sorsolásban. — *Kovács Mária.* Azt hiszem, most írsz először nekem s talán emiait feledekezél meg arról, hogy hol kelt a I. veled. Következő leveledben pótdold ezt, másként a kiadóba cí sem tudja nevedet küldeni a Cimbora. — *Hirsch Kátó Kolozsvár.* Oly szép n és helyesen írsz, hogy jóvőre elvárom tőled nemcsak a rejtvénymegfejtést, de a leveleírás is. Milyen kár az üresen maradt három oldalért! Mennyi érdekeseit irhattál volna nagyapóknak. — *Csenkey Margit Temesvár.* Sielve írtál, mert nyaralásra készültetek. Előre örülsz, mennyi szépet fogsz látni és tapasztalni. Ennek én is örülök, mert tudom, hogy épp oly szépen fogsz beszámolni élményeidről, mint ahogy a tavaly beszámoltál. A 130 leu előfizetést továbbítottam a kiadóba cínek. — *Fröhlich Jolán Gyulafehérvár.* Nem volt cseledeked, segitened kel ett, emiait nem írtál oly sokáig. Ez már igazán fontos mentés s mondanom sem kell, hogy szent köztünk a béke. — *Révész Laci és Erzsébet Marosvásárhely.* Való igaz, hogy Berde Mária az írónők közt „díva”, de mert a híres zsidó nőket szokták dívának nevezni, ő pedig írónő, a rejtvényeket senki sem tudná megfejteti s csak úgy jönne ki a „párisi díva” megfejtés, ha egy híres színésznő nevével írtátok volna az ő neve helyett. — *Csergöfity Tibor Nyárádszereda.* Jól van megszerkesztve a képrejtvényed, de a rajzod még nem alkalmas a sokszorosításra. Mások a leveleket egyenesen Kisbaczonba címezd, nehogy lekéssél a megfejtéssel. Étes-apádnak tolmácsold meleg üdvözlömetem. — *Nevelis Zsuzsika.* Nem írtad meg, hol kelt a leveled, pótdold e mulasztásodat s egyben fanácsozolom, hogy címezd Kisbaczonba a leveledet, mert amiait, hogy Szatmárra címezted, lekéstél a megfejtésről. — *Nagy Odón.* Jók a rejtvényeid, de te is megfeledekezél arról, hogy hol kelt a leveled, ez pedig igen fontos kelléke a levelenek. — *Szikula Ica Nagyvárad.* Nem szükséges, hogy a kiadóba cí postautalványt küldjön neked, mert amiait a Cimbora-ban olvashatod ott helyben is előfizethetsz a Cimbora megbízottjánál, Bihari József nyug. postafelügyelőnél, Arany János u. 4. — *Vild Frigyes Vulkán.* Az ág ül ágon, ág iszlik ágból, ág tart águnk világoasságot, régi falalós kérdés s amilyen régi, olyan borzalmas s már emiait sem közölhetem. Írásodból látom, hogy tudsz te új rejtvényt is hiszleni, csak kissé t rüöd kell rajta s fejedet. — *Sándor Magda, Ilonka, Annuska Arad.* Nehéz volt nektek ez az esztendő, mert féltévkor írásbeli vizsgát kellett tennetek a román leányliceumban s mint őszintén bevallod, meg is buktál az algebraból és kémiából. Az évvégi vizsgán javítottál a kémiából, de az algebraból megint elbuktál s most készülnöd kell a javító vizsgára, mert a zsidóid úgy határoztak, hogy végeznöd kell a gimnáziumot. Szerencsére, nem kellett tennöd his érettségét, minek borzasztóan örültek, mert az osztályvizsgán is csak a ti osztályotokból 19 tanuló bukkott osztályismétlésre, köztük olyanok is, akiknek azelőtt jeles bizonyítványa volt. Hát bizony ez szomorú dolog, de mint örömmel látom leveledből, ettől életintve a vakáció igen kellemesen telik. Sokat jártok fürd-ni, usztozt, olvastok, kézimunkázatok, minden este sétáltoztok. Lám, ilyen az élet, szomorúság és öröm így váltakoznak. Írod, hogy az Ilonka bizonyítványa jó volt Annuskáé is, sőt ő még jutalomkönyvet is kapott és nagyon megdicsért k. Én pedig megdicsérek téged azért, hogy bár te megbuktál egy tárgyól örülsz a nővéred sikerének. Ha még mindig a Tamás érkezőldik fetszik neked a legjobban, bizonyos vagyok abban, hogy amiait leküzdötted a román nyelv nehézségeit, jelesül fogod végezni a gimnáziumot. Ilonka és Annuska bejelentett levelet szeretettel várom. — *Horváth Dezső, Sári, Bösi és Laci Vulkán.* Négyen vagytok testvérek, te, Dezső, a negyedik polgáriba jársz, de azért szívesen olvasod a Cimbora-t, amin én nem csudálkozom, mert szívesen olvasod nagyob diákok is, sőt a szülők is. Azt írod a kis öcséd-ről, Laci-ról, hogy nagyon rossz, de azért mindnyájan szeretik, mert nagyon okos. Akármilyen notát egy hallásra eladod. Azt hiszem, nem is olyan nagyon rossz Laci, csak egy kissé csintalan, ugy-e? Bárta irhattál volna hosszabb levelet is, mert én a leghosszabb levelet is örömmel olvasom végig s szeretettel válaszolok reá. — *Sonn Imre Petrosényi.* A kiadóba cínek továbbítottam a leveledet és ő eddig bizonytalanság. — *Fodor Ida, tanító Vulkán.* Megkaptam az újabb rajzokat is s azok is sora kerülnek. Továbbra is szívesen látom rajzaid. — *Goldberger Ernő Temesvár.* Van neked egy német könyved, abból lefordítottál éhány sort. Azt a történetet, melynek fordításába kezdted, Rákosi Viktor írta, aztán lefordították németre, te most visszafordítottad magyar-ra. Mindenesetre, jó helyesírásban, de természetesen, nem közölhetem, mert annak nem volna értelme, hogy németből magyarra visszafordítva közöljem a magyar író munkáját. Rejtvényeid részint igen nehézbekeket eszelj ki. — *Gross testvérek Marosvásárhely.* Rejtvényekből válogatok. — *Kovács Kátó Hari.* Most végezted az első osztályt, de már levelet írsz nagyapóknak, miután üzenetem Pirokka nénéknek, hogy tőled is levelet várok. Jó nagy befűkkel írsz, mint ahogy az Illik is első elemi osztályos kis írja mennél gyakrabban s legközelebb közöld velem Hari magyar nevével. — *Murcos.* Kedvesen írtad meg Róza néni felszólítására a te legnagyobb örömeidet. Sora fog kerülni. — *Boros Izabella és Gyula Nagyszében.* Hűséges olvasó vagytok a Cimbora-nak, mégpedig nem ak ti keften, hanem hűséges olvasója az anyukátok is. Ennek igen örvendek s mondanom se kell, hogy sz-reteftel lálatok unokáim seregében. Azt írod, hogy az első polgári kitérdát ugyan, de azért bizonyosan sok helyesírás hibát ejtetél a leveledben. Örömmel állapítom meg Izabella, hogy egyetlen egy helyesírás hibát sem találtam a leveledben. Anyukátok tolmácsold meleg üdvözlömetem. — *Szabó László Torda.* Sikerrel téfted le az abszolváló vizsgát s

Összel a pliaristák kolozsvári főgimnáziumába fogsz járni. Kifűző diáknak ígérek, ha allig várod a szepebent. Azt a néhány sor, amit a várfalvi kirándulásról írtál, nagy élvezettel olvastam. Budapesti nagymamád és kis hugoddal kirándultatok Várfalvára s azt írod, hogy nagypó nem is képzeli, milyen gyönyörű vidéknek íkszik. Egyik része vadregényes, másik része kopár, mégis olyan szép. Magas hegy felelén van az ugynevezett Iblach-ker, melyhez a törökök idejéből egy szép rege fűződik. Majd ha jobban megismerkedel ezzel a regevel, közöld velem. Várom a beszámolódat a marosvásárhelyi kirándulásról is. — *Cseh Magda Vajdahunyad. Intézkedtem, hogy ezután az újságot ne a Cseh Sándor címére, hanem a tiedre küldjék. Követik zó leveledben közöld velem, hogy nem néhal Cseh Sándor orvos unokája vagy-e, aki nekem osztálytársam és kedves barátom volt. — Gálfi András Etéd. Elhiszem, hogy szeretnél könyvet nyerni. Hát csak fejeled a rejtvényeket, hiszem, hogy egyszer rád mosolyog a szerencse. — Mandel Magda Marosvásárhely. Valószínű, hogy jók a rejtvényeid, de nincs időm, hogy ezt megállítsam. Írd le újra a rejtvényeket s küld be a megfejtésükkel együtt. — Székely Loránd Marosvásárhely. Nagyszerűen sik rült a fornavizsgázás s úgy látszik, jól sik rült a többi is, mert II. gimnazista lettél. Rejtvényed jól megismerkedtél, de sokszorosítás a nem alkalmas. — Öry Márta Arad. A Heller Olga lapjából tudtad meg, hogy újévig ki van fizetve a Cimbo ad s mégis 22. szám volt az utolsó, amit kaptál. Közlöm a címedet: Bul. Reg. Ferdinand 54., hogy a kiadóbanál utána nézhessen, vajjon nem máshová ment-e az újságod. Tóth Lonka, Zilah. Már nem Érszentkirályon laktok, hanem Zilahon. Kezdetben furcsa volt nektek a tanyai élet után a szűk városi udvar, de már megszereftétek a városi életet is, amiben, természetesen, nagy része van annak, hogy ott laktok nagymamátok is és ott lakik majd minden rokonotok. Vannak már barátinód, voltál már a moziban is s ez nagyon tetszett, mert még nem láttál mozi. Nem csudálom, hogy megszerefted ezt a várost, mert valóban szép kis város Zilah s igen sz p benne a nagy Wesselényi Miklós: szobra. Aztán apukád veft szót is az eladott birtok helyett, oda gyakran hiséltok s allg várjátok, hogy megérjen a sok gyümölcs, mert a szőlőkben sok szép gyümölcs is van. Szóval egyszerre élvezhetitek a várost és a falut. Most, hogy a költőzködésen tul vagytok, remélem, gyakrabban írsz n gyapónak. Tóth Józsi. Zilah. Örömmel látom, hogy te is, mint Lonka, megszerefted Zilahot s már előre örülsz, hogy járhatok a Wesselényi kollégiumba. Annak igen örvendek, hogy helyesen osztod be az idődet s nemcsak játékkal töltöd a vakációt, de a bányád fűszerüzletében segítész kiszolgálni. Remélem, te is gyakrabban írsz ezután. — Bereczky András Egreső. Azt írod, hogy az idén a nyár sem vakáció, mert készüinöd kell a kicsi érettségire, de azért marad idő a „nadselű” gondolatok olvasására is. Sőt marad idő az Ember tragédiájának és a Bánk bánnak tanulására is az írök eletrajzával együtt. Remélem, marad idő fested edzésére is és frissült erővel fogsz neki az új iskolai esztendőnek. — Zahariev Hedvig Csikszereda. Arra kérsz, hogy küldd meg nek a három utolsó számot, de nem írod meg pontosan, hogy melyik az a három utolsó szám. Ezt írd meg következő leveledben. Ha majd Csikszeredára megyek, bizonyosan meglátogatlak. — Fisch Mór Lónya. Ha sietél, nem is kétélt a megfesséssel. Örömmel lálak unokáim seregében. — Farkas Imre és Margit Kolozsvár. A képrejtvényeket jól van megszerefted, de a rajz nem alkalmas a sokszorosításra. — Kun György Uzon. Ugy emlékszem, már intézkedtem, hogy a úyáron Uzonba küldjék az úságot. Örvendek, hogy jó eredménnyel végeztél a második osztályi a sepsizörgygyörgyi kollégiumban. — Guttman Józsi Mezőtelegd. Te is részt vennél az előfizető gyűjtő pályázatban, de a te kis faluban nem nagyon fizetnek semmiféle újságért. Mire ezt az üzenetet olvasod, valószínűleg találkoztunk Nagyváradon, feltéve, hogy behozták a szüleid. Hogy mikor jár le az előfizetésed, arról a kiadóbaíci értesít. — Ormai Nargit Nagyszalonta. Hiszem, hogy szívetek szerint élvezitek a nagy vakációt, ha otthon van Magda nővéred is, aki még mindig szereti olvasni a Cimborát és allg várja annak érkezését, jöllehet a felsőkereskedelmi iskola második osztályos növendéke. Szeretettel gondolok rátok. — Góldner Lacika Marosvásárhely. Levelezőlapodat fovábbítottam a kiadóbaícinak s a válaszból majd meglátod, hogy az 50.000 leles pályázat komoly dolog. — Farkas Irén és Anna Marosvásárhely. Eddig bizonyosan megkaptad az újságot a az előfizető, akit szereftetek. Remélem, ő is éppen oly örömmel olvassa, mint a hogy írt olvastad. — Tancos. Megkaptam a Róza néni felhívására írt beszélgetésedet. Sorra fog kerüni. — Hajtós Pistike Székelyudvarhely. Intézkedtem, hogy az újságot a Hóhe Rinnéről augusztus elsejétől kezdve visszairányítsák Székelyudvarhelyre. Remélem, hogy erről a gyönyörű helyről, ahol két hónapot töltöttél, mindketten, édes jó anyád és te is friss jó egészségben tértek vissza. Ugy legyen! — Krizbay Laci és Sári Marosvásárhely. Egy kolozsvári ismerősötök mondta, hogy látta és hallotta nagypót Kolozsváron s igen fájt nektek, hogy nem lehettek ott. Hiszen majd megvizsgáltalak én titeket, mert régl tervem ma osvásárhelyi unokáim meglátogatása s hiszem, hogy a tervem rövid időn belül meg is valósul. A jó-*

kvánásig sohasem késő — épp oly jó néven veszem most is, mintha a névnapra érkezett volna meg. Hogy mit csinálók csendes otthonomban? Írok, írogatok, közbe-közbe sáfalgotok a pesti unokákkal, akik, sajna, maholnap visszarepülnek. — *Bereczky András Egreső.* Dehogy hallgatott el öc ike, sőt mostanában szorgalmasabban termel a nadselű gondolatokat, mint valah. Majd megszólal Korcszku Misi is, a i azonban n m Ázsiába, d Erdélybe kszülődött, mégpedig medvevadászatra. Rejtvényeidből válogat.k. — *Polacsek Imre Parajd.* Igazad van, már gyűlnék, gyűlekeznek a nyári beszámolók. Te nemcsak megismerteted olvasóársaidat a híres horvát fűdővel, de két előfizető is szerzettél és ezért kaptál a kiadóbaícsitól egy meséskönyvet. én megpótolom a könyvet — dic érettel. Majd írd meg, hogy melyik iskolába iratkoztál be. *Juhász Miklós Arad.* Most írsz először nagyapónak, bár régi újsója vagy a Cimborának. Jobb későn, mint soha s ha sokáig halogattad a levélírást, első leveledre kiállíthatom a jeles bizonyítványt. Magy r iskolába jártatok te is, Jancsi öcséd is és mindent románul tanultok. Ez annyiban — írod — előnyös volt, hogy összeírt román gimnáziumba ell járod, tehát könnyebben birkózol meg a magyar nyelvvel, magyarul pedig otthon fogtok tanulni. Szeretted volna zongorát tanulni, mert jó hallásod van, de szüleid még ebben az évben nem engedik, hogy zongorát tanulj, mert túlságosan el lennél foglalva. én is azt hiszem, hogy várnod kell a zongorázással, amíg leírod a román nyelv nehézségeit. édes szüleidnek tolmácsold elég üdvözetemet. Szeretted vár m leveleidet. — *Kuncz Elek Kőrös.* Anyukád vette észre, hogy üzentem neked, amiből örömmel látom, hogy anyukád is olvassa a Cimborát. Azt írod: jól esik írnod nekem, mert a te nagyapád is Elek nagyapó volt, mégpedig a kolozsvári tankerület egykori főigazgatója, Kuncz Elek. Hogy ismerem-e a te nagyapádát? Ismertem bizony, gyakran találkoztunk, főbbnyire a vasuton, mert a te nagyapád szintelen látogatta a középiskolákat, én meg akkoriban sokszor utaztam Pestről haza. A te nagyapád szép emléket hagyott maga után, nagyra becsülte az ő liszta jellemét, hasznos munkásságát egész Erdély, szeretettel emlékeznek rá az ő vezetése alatt szolgált tanárok, szeretettel gondolok rá én is. Szeretted várom további leveleidet. — *Kun János Menyháza.* Annyira unatkozol Menyháza, hogy nem tudod, mit csinálj. De mindjárt meg is cáfold magadat, mert lefordítottad a híres agol iré, Wilde Oszkár meséjét az óriásról, aki magas köfallal kerítette körül a kertjét, hogy a gyermekek be ne mászhassanak. Persze, németből fordítottad le, mert angolul még nem tudsz. Ezt a mesét angol ered fiből már régl lefordították magyarra, de te azért nem végeztél főlősleges munkát, mert gyakorlatilag magadat a fordításban, amire, ugy látom, van is tehetséged. Csak fordítgass ezután is, mégpedig a jelesebb írök öl. — *Hirsch Eva Kolozsvár.* Azt írod, hogy a Cimborát, mert délelőtt az uszodában jártál, délután meg nem bírtál lelni az íróasztalhoz, mert olyankor a házban lakó Cimborá-unokák a folyosón játszanak s természetesen, te is velük. Mire ezt az üzenetet olvasod, már ott voltam ná atok, hogy előszóval köszönjem meg a nagymama és mama kedves levelét. — *Rozner Jenő és Andor Marosvásárhely.* Már körülbelül vége is lesz a vakációnak, mire ezt az üzenetet olvasátok. Remélem, festben és léleekben felrészültetek s újult erővel fogtok a tanulni. Rejtvényeitekől válogatok. A levelet ezután egyenesen Kisbaczonba címezted. — *Nevelts Zsuzsika Felvincz.* Az előbbi üzenet utolsó sora nek a szél. — *P. J. Kolozsvár.* Intézkedtem, hogy a kiadóhivatal szüntesse be részre a Cimborát, mivel te már serdülő leány vagy, nem veheted „igényben” a kis gyermekek „szórakozásait”, ebből „kifolyólagosan” felmondod a Cimborát. Képelem, hogy szégyenkeznek most az V., VI. és VII. gimnazista olvasók és mind azok a szülők, akik „igényben” veszik a kis gyermekek „szórakozásait”, ha te, aki most lettél III. gimnazista, már nem veheted „igényben.” Hát Isten veled, de utra való fogadd meg a tanácsomat: hérd meg a tanáraidat, nevezted meg a nek a való könyveket és újságokat, nehogy rossz irányba terelődjék a fejlődésed, egyben gyakorold magadat a — helyesírásban. — *Csiksz Erzsébet Kolozsvár.* Nem a műhelyben, de otthon írtad a levelet, este volt, a boltok bezárva, nem vehettél tintát, emiatt írtál ceruzával. Nem haragszom én ezért, mert komoly a te meletséged, hisz egész nap a műhelyben dolgozol s csak este jut idő a levélíráásra. Am tanácsolom, hogy amikor csak lehet, ténfával írj, mert a ceruzával való írás szemrontó. Örvendek, hogy most már vasárnap megkaptod a Cimborát A kiadóbaíci értesít a hátralékról s pótolja a hiányzó számokat, csak közöld mely számok hiányoznak. Nagybátyánkad tolmácsold üdvözetemet. — *Tarsay Sándor Csikszereda.* Sajnálom, hogy nem vasparipázhattál át Málnásról Kisbaczonba, mert édesapád parancsára hirtelen vissza kellett paripáznod Csikszeredába, mert szűkége vol reád, de remélem, még lesz időd átszaladni Kisbaczonba. Gyönyörű ut vezet hozzánk a Hatod erdőn át. Öcsédet ismerem s igen fogok örvendeni, ha személyesen is megismerhetlek téged, az én hetedik gimnazista unokámat. — *Tórekő Glimbóka.* Megkaptam a Róza néni felhívására írt „beszélgetésedet”, sorra kerül. — *Horváth László Ditró.* Intézkedtem, hogy az újságot, a 29. számtól kezdve ismét Ditróba küldjék. A rejtvényed sorra kerül.

BERSON

GUMMI SAROK és GUMMITALP
a legjobb anyagból
MINŐSÉGI MARKA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gyomorrontásnál legjobb hashajtó a **KOPROL**

Jóízű, — csokoládéból van,
Kapható minden
gyógyszertárban

A Cimbora előfizetési ára:

Romániában

negyedévre	— —	65 leu
félévre	— —	130 leu
egész évre	— —	260 leu

Csehországban

negyedévre	— —	15 ck.
félévre	— —	30 ck.
egész évre	— —	60 ck.

Magyarországban

negyedévre	—	6000 korona
félévre	—	12000 korona
egész évre	—	24000 korona

Ausztriában

negyedévre	—	28000 osztr. korona
félévre	—	56000 osztr. korona
egész évre	—	112000 osztr. korona

Jugoszláviában

negyedévre	— —	40 dinár
félévre	— —	80 dinár
egész évre	— —	160 dinár

Az előfizetési díjak a következő helyeken fizethetők be:

Romániában póstautalványon a Cimbora kiadóhivatalának Satu-Mare.

Csehországban a Cimbora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlája javára az alábbi pénzintézeteknél:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmech: Bodroghközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Éperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencséni Hitelbank r.-t.

Magyarországon

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára póstautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimbora egyedárusítója és főbizománya.

A magyar család teljes olvasmányosságát kielégítik: a

PÁSZTORTÚZ

félhavi szépirodalmi folyóirat,

MAGYAR KISEBBSÉG

félhavi politikai szemle,

VASÁRNAPI UJSÁG

képes családi hetilap.

CIMBORA

képes heti gyermek-újság.

Ha a családfő a fent felsorolt 4 lapot együttesen megrendeli, ilyen uton természetesen olcsóbban jut hozzájuk mert a Pásztortűz évi 350 lei helyett 300 lei, Magyar Kisebbség évi 216 lei helyett 180 lei, Vasárnapi Ujság évi 550 lei helyett 480 lei, Cimbora évi 260 lei helyett 200 lei, összesen tehát 1367 lei helyett 1160 leibe kerül a 4 kitűnő magyar lap együttes előfizetése. Külföldi megrendelésnél 20%-kal drágább a magas portóköltség miatt. A négy lapra együttes megrendeléseket felvesz a

„Haladás” Lap- és Könyvkiadó B-t.

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 14.

Forduljon hozzá mutatványszámokért.

Bácsi, Néni Ide figyelj!
Palma kaucsuk sarkot viselj!

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
»SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. SATMARE»
A BZERKESZTÉSÉRT DÉNES BÁNDOR FELEL.
A BZINER OMLAPOKAT ÓOSVÁR REZBŐ RAJZOLTA

**Ifjusági könyveket
a Cimbora kiadóhivatala szállít.**